خبر

نهمین فصل پروژه چهارفصل تئاتر ایران فراخوان داد

«تئاتر و ماورا»

فراخوان نهمین فصل پروژه چهارفصل تئاتر ایران با عنوان «تئاتر و ماورا» توسط دفتر مطالعات و پژوهش‌های مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری منتشر شد.دفتر مطالعات و پژوهش‌های مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری از تمام علاقه‌مندان به نمایشنامه‌نویسی و نمایشنامه‌نویسان سراسر کشور. به غیر از کلانشهر تهران. دعوت می‌کند ایده‌های اولیه خود را در این مسیر تا ۲۰آبان ۱۴۰۱ از طریق پست‌الکترونیکی sahnemagazine@yahoo.com به دبیرخانه پروژه ملی جامع آموزش درام‌نویسی به علاقه‌مندان خارج از پایتخت، «چهارفصل تئاتر ایران» ارسال کنند.مطابق روال همیشگی، ایده‌های اولیه توسط اعضای هیأت‌علمی این فصل که متعاقبا اعلام خواهند شد، بررسی و منتخبان برای حضور در کارگاه‌های فصلی این پروژه، آغاز به نگارش نسخه اولیه نمایشنامه خود براساس ایده اولیه پذیرفته شده خواهند کرد.آثاری که از مراحل سه‌گانه نگارش عبور کنند و از نظر کیفی مورد تأیید اعضای هیأت‌علمی فصل قرار بگیرند، توسط نشر سوره مهر به چاپ می‌رسند. در همین راستا دو اثر «رؤیای اشتیاق» نوشته مهدی غلامحیدری از استان البرز و «سپیدار مادر» نوشته رضا عاشوری فر از استان گیلان، برگزیده نهایی هیأت‌علمی فصل هشتم پروژه چهارفصل تئاتر ایران معرفی شدند و در نوبت چاپ قرار دارند.

زاویه دید

چند نکته درباره تئاتر دفاع‌مقدس و ارتباط موثر با مخاطبان امروز

فرهنگ دفاع‌مقدس می‌تواند ابزار رسانه‌ای موثر برای توسعه تئاتر باشد

امیرمحمود سزاوار، رئیس سازمان هنری و امور سینمایی دفاع‌مقدس در دیدار با رئیس مجموعه تئاترشهر، فعالیت‌ها و اولویت‌های موردنظر مجموعه تحت مدیریت خود را تشریح و بیان کرد: تئاتر از جمله هنرهای ارزشمندی است که هر مجموعه فرهنگی می‌تواند برای توسعه آن نهایت تلاش خود را بکند. بنده هم به دلیل وظایفی که به عهده دارم و هم علاقه‌مندی‌هایم به هنر نمایش، همراه با همکارانم در سازمان هنری و امور سینمایی دفاع‌مقدس کوشش می‌کنیم ارتباط دهنده موثری میان اهالی شریف تئاتر با نیروهای مسلح باشیم. وی ضمن تشریح برخی فعالیت‌های انجام شده در سازمان هنری و امور سینمایی دفاع‌مقدس به برگزاری جشنواره تئاتر «سنگر» اشاره کرد و گفت: خوشبختانه با فعالیت‌های موثری که توسط جناب ایرج افشاری از هنرمندان تلاشگر حوزه تئاتر در مجموعه ما شد، شاهد برگزاری جشنواره تئاتر سنگر بودیم که توانست در همین گام‌های اولیه تعامل خوبی با هنرمندان برقرار کند و امیدوارم چنین رویکردی به واسطه همراهی بیشتر هنرمندان این عرصه و مجموعه‌های ارزشمندی چون تئاترشهر استمرار داشته و ما بتوانیم در راستای تولید آثار مرتبط با دفاع‌مقدس و مقاومت به دستاوردهای مناسبی برسیم که مخاطبان نیز با این آثار نمایشی ارتباط خوبی بگیرند.

رئیس سازمان هنری و امور سینمایی دفاع‌مقدس در بخش دیگری از صحبت‌های خود تاکید کرد: اگر بتوانیم فرهنگ دفاع‌مقدس را به‌درستی و با زبان نسل امروز جامعه به آنها منتقل کنیم، یقین دارم این ژانر می‌تواند به یک ابزار رسانه‌ای موثر برای توسعه تئاتر تبدیل شود. من همواره تاکید می‌کنم چنین رویکردی بخشی از وظیفه ما برای نسل امروز جامعه ایرانی است که می‌تواند بخشی از افتخارات ما باشد.

سیدمحمدجواد طاهری، رئیس تئاترشهر نیز در این دیدار ضمن قدردانی از امیر سزاوار، به تاثیرگذاری جریان تئاتر مقاومت و دفاع‌مقدس در معرفی هنرمندان مطرح عرصه تئاتر اشاره کرد و گفت: بسیاری از هنرمندانی که اکنون به حرفه‌ای‌ترین هنرمندان در عرصه‌های مختلف تئاتر، سینما و تلویزیون تبدیل شده‌اند برخاسته از جریان تئاتر دفاع‌مقدس هستند؛ هنرمندانی که متاسفانه با تغییر شرایط و برخی از کم‌کاری‌ها از این بدنه جدا شدند. فضایی که رویکرد اقتصادی و بازاری به تئاتر و کمبود توجه به آثار تاثیرگذار و جریان‌ساز در حوزه تئاتر مقاومت، انگیزه‌های بسیاری گرفت.

وی ادامه داد: آنچه در جریان تئاتر دفاع‌مقدس می‌تواند بیش از هر نکته دیگر مورد توجه قرار گیرد، پرهیز از شتاب‌زدگی و شعارزدگی است؛ موضوعی که طی سالیان اخیر متاسفانه روند رو به رشدی داشته و باید روی آن تمرکز بیشتری کرد؛ در حالی که توجه به مولفه‌های مهمی چون ادبیات و تاریخ این سرزمین که گنجینه‌ای تمام نشدنی در فرهنگ و هنر این سرزمین است، می‌تواند بازوی محرک و موثری برای الگوسازی و تربیت تفکرات جدید در حوزه تئاتر دفاع‌مقدس باشد. ما می‌توانیم از این مولفه‌ها بهره‌برداری بیشتری داشته باشیم به شرط این‌که فضای موجود را به صورت دقیق و علمی آسیب‌شناسی کنیم.این بازیگر و کارگردان تئاتر تصریح کرد: آموزش، تولید و اجرا، سه رکن اصلی و اساسی فرآیند تئاتر است. موضوعاتی که می‌تواند با دقت نظر در حوزه تئاتر مقاومت به دور از مناسبت‌ها و روزهای مرتبط با این دوران باشکوه مورد توجه بیشتری قرار گیرد.

به تماشای حماسه لشکر ۴۱ غواص در

«فاتح اروند» الگ

علی رستگار
گروه فرهنگ و هنر

کوروش زارعی، نویسنده، بازیگر و کارگردان تئاتر، چهره‌ای شناخته‌شده میان اهالی و مخاطبان هنرهای نمایشی است. این هنرمند که علاوه بر حوزه اجرا، مسئولیت‌های مدیریتی هم دارد و این روزها به‌عنوان مدیر مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری و دبیر چهل‌ویکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر هم فعالیت می‌کند و روزهای شلوغی را می‌گذراند، مدتی است با کارگردانی سینمایش «۴۱۰» پرکارتر هم شده؛ اثری که روایتی متفاوت از دفاع‌مقدس با محوریت سردار شهید حاج‌قاسم سلیمانی و فتح گردان غواصی لشکر ۴۱ ثارا... است که از ساعت ۱۹ تا ۲۱ در فضای باز برج میلاد اجرا می‌شود و مخاطبان می‌توانند رایگان به تماشای این اثر نمایشی بنشینند.

کوروش زارعی کارگردان:

نوجوانان امروز باید شهید یزدانی را بشناسند

برای اثر نمایشی «۴۱۰» از عنوان سینمایش استفاده شده که ترکیبی از سینما و نمایش است. چقدر از ظرفیت‌های دو رسانه سینما و تئاتر در این کار استفاده شده و سهم هرکدام در این اثر چقدر است؟

تا حالا چند تجربه این‌چنینی داشتم تا به ساختار خوبی در این ژانر و این شکل از اجرا دست پیدا کنم. به دلیل این‌که بتوانیم برای مخاطب، جذابیت ایجاد کنیم، سراغ این قالب و شیوه اجرا رفته‌ایم. البته صرف جذابیت مد نظر نیست، بلکه باید بتوانیم با روایتی جذاب، موضوع مطرح در درام را خوب به تماشاگر انتقال دهیم و کار را در ذهن او حک کنیم. شاید در تجربه‌های دیگر نمایش‌های بزرگ میدانی، تا این میزان با درام و آثاری بازیگرمحور و دیالوگ‌محور سروکار نداشتیم. یکی از دلایل این تجربه، محدودیت‌های صحنه تئاتر است و چون ما نمی‌توانیم چیزهایی که عمیق و خارج از تصور تماشاگر باشد را روی صحنه نشان دهیم، اینجا از سینما، تصویر و جلوه‌های ویژه کمک می‌گیریم. از این ابزار استفاده می‌کنیم تا بتوانیم صحنه‌هایی که در تئاتر قابلیت اجرا ندارند را به بهترین شکل تکمیل کنیم و آن صحنه‌ها را به شکل کامل روی پرده سینما نشان دهیم. با این کار، سینما و تئاتر را با هم می‌آمیزیم. الحمدلله تا اینجا هر مخاطبی آمده و کار را دیده، توانسته با اثر ارتباط برقرار کند؛ به‌طور مثال ما در برخی صحنه‌های سینمایش «رقص پرچم» تصاویری را در لوکیشن واقعی دکوپاژ، فیلمبرداری و مونتاژ می‌کنیم و ادامه آن صحنه‌های واقعی را روی صحنه نمایش و با همان بازیگران می‌بینیم یا بالعکس از ادامه برخی صحنه‌های نمایش را روی پرده سینما می‌بینیم. هرجا که امکان نمایش کامل آن لحظات با همه جزئیات روی صحنه میسر نیست، از سینما کمک می‌گیریم. یا مثلا در همین نمایش ۴۱۰ صحنه‌ای داریم که هلی‌کوپتری روی پرده سینما ظاهر می‌شود، روی زمین می‌نشیند و فرمانده عراقی از آن پایین می‌پرد. بخش‌های اول را به‌صورت سینمایی فیلمبرداری کردیم و لحظه ورود فرمانده را روی صحنه نمایش می‌بینیم. گاهی هم بازیگر را مقابل پرده کروماکی قرار دادیم و در میزانسنی که برایش چیده‌ایم، دیالوگ می‌گوید و بعد به‌جای پرده کروماکی، تصاویری کار می‌کنیم و خروجی آن را روی پرده به تماشاگر نشان می‌دهیم. به خاطر همین تنیدگی و ترکیب سینما و تئاتر، از عنوان سینمایش برای این کارها استفاده می‌کنیم. یعنی با اثری روبه‌رو هستیم که هم سینماست و هم تئاتر. آنجایی که امکانات تئاتر، اجازه اجرای جزئیات بیشتر را نمی‌دهد، سینما به کمک کار می‌آید و ما آن حرف و محتوا را با بهره‌گیری از همه امکانات موجود سینما و تئاتر، به مخاطب منتقل می‌کنیم.

سال‌هاست که شعار «تئاتر برای همه» مطرح است و حتی در برخی دوره‌های جشنواره تئاتر فجر هم روی آن تاکید شد اما در عمل چندان این اتفاق رخ نداد و وجه نخبگانی تئاتر کماکان ارجحیت دارد، ولی به نظر می‌رسد نمایش‌های بزرگ میدانی از این دست که امکان تماشای رایگان برای مخاطبان زیادی را فراهم می‌کند، می‌توان تا حدودی به تحقق آن شعار امیدوار باشیم. ضمن این‌که به نظر این شکل از نمایش‌ها در فضای باز، صحنه‌ای گسترده و مخاطبانی پرشمار، تا حدود زیادی یادآور اجراهای باستانی تئاتر در یونان و کشورهای صاحب تئاتر است.

دقیقا همین‌طور است. ما این شکل از تئاتر را برای همه اقشار جامعه تدارک می‌بینیم. اگر یک تئاتری و یک سینمایی مخاطب کار ما باشد، نکات فنی و تخصصی مورد نظر خودش را در اثر پیدا خواهد کرد. چون با کاری کاملا فنی و درام روبه‌رو می‌شود که قصه، دیالوگ، میزانسن، حرکت و جلوه‌های ویژه بصری دارد و آدم‌های نمایش شخصیت‌پردازی‌شده هستند. هرکس که به تماشای این کار می‌آید، یک درام و نمایش در ابعاد بزرگ می‌بیند، با این تفاوت که سینما هم به جذابیت‌های آن کمک می‌کند. چنین اثری هم برای قشر خاکستری است، هم برای قشر مذهبی است، هم برای قشر غیرمذهبی، هم دانشجو، هم استاد دانشگاه، هم تئاتری، هم سینمایی، هم مردم عادی، هم زن خانه‌دار و.... درمجموع سعی کردیم طیف وسیعی از مخاطبان را در نظر بگیریم و هرکدام از آنها به تماشای این اثر بیایند، سهمی از اجرا را خواهند برد.

فکر می‌کنید چقدر سینمایش ۴۱۰ توانسته ادای دینی به شهید قاسم سلیمانی و شهدای غواص لشکر ۴۱ ثارا... باشد؟

اصلا این کار ادای دین من به حاج‌قاسم سلیمانی، لشکر ۴۱ ثارا...، گردان ۴۱۰ غواص لشکر ۴۱ ثارا... و گردان‌های خط‌شکن غواص در جنگ تحمیلی، شهید حسین یوسف‌الهی، شهید حسن یزدانی، شهید احمد امینی، شهید علی عابدینی، شهید حسین بادپا، شهید یونس زنگی‌آبادی و... است. این شهدا کاراکترهای سینمایش ما هستند که روی صحنه به آنها جان دادیم و به نسل جوان می‌گوییم که چه عزیزانی با چه سن و سالی کارهای بزرگی برای ایران کردند. شهید حسن یزدانی که نقش او را در نمایش ۴۱۰ پسرم امیرعلی زارعی بازی می‌کند، یک نوجوان ۱۶ساله بود که برای شناسایی عملیات والفجر ۸ مواضع دشمن، ۶۰ بار شبانه طول اروند را طی کرد. در اتاق جنگ، فرماندهان به این نتیجه می‌رسند که عملیات والفجر ۸ لو رفته، برای همین عملیات لغو می‌شود. به همین دلیل این نوجوان می‌آید حاج‌قاسم سلیمانی را توجیه می‌کند و ابعاد مختلفی که شناسایی کرده را به او می‌گوید. حاج‌قاسم این نکات را در اختیار نیروها قرار می‌دهد و عملیات را تشریح می‌کند که درنهایت با فتح و پیروزی انجام می‌شود. همین عملیاتی که لغو و منتفی شده بود، به فتح فاو منجر می‌شود. همه این اتفاقات را یک نوجوان ۱۶ساله رقم می‌زند. نوجوانان ۱۶ساله و نوجوانان دیگر امروز ایران باید چنین آثاری را ببینند و با شخصیت‌های بزرگ هم‌سن‌وسال خودشان آشنا شوند.

نمای نزدیک

فاتح اروند

شهید حسن یزدانی سال ۱۳۴۸ در شهر کرمان دیده به جهان گشود. در سال ۱۳۵۹ همراه خانواده خود به شهر قم هجرت کرد. بعد از پایان سال ۱۳۶۰ به اتفاق خانواده به کرمان برگشت و برای تحصیل علوم دینی به حوزه علمیه کاشان رفت در تابستان سال همان سال به کرمان آمد و خواست به جبهه برود اما با مخالفت پدر روبه رو شد اما با اصرار زیاد رضایت آنها را جلب کرد. او به خاطر درایت زیاد خود نظر فرماندهان را جلب کرد و به واحد اطلاعات عملیات رفت و به عنوان مسئول محور اطلاعات شناسایی شروع به کار کرد در واحد اطلاعات برادرانی چون حسین یوسف الهی، ابراهیم هندوزاده، مهرداد خواجویی، کیانی و... آشنا شد. در عملیات والفجر ۸ شایسته کی خود را نشان داد وحماسه ۳۰ بار عبور از اروند را با تمام مشکلاتی چون سرعت آب، سردی هوا در زمستان، جزرومد آب اروند، ومشکلات دیگر را به جان خرید. سردار شهید حاج قاسم سلیمانی، شهید یزدانی را فاتح اروند وعملیات والفجر ۸ می‌دانست. یزدانی در بیست و چهارم بهمن ماه سال ۶۴ سنگر اطلاعات مورد حمله بمب شیمیایی دشمن قرار گرفت و به شدت شیمیای شد و بعد از ۱۱ روز در بیمارستان امام رضا(ع) مشهد به فیض شهادت نائل شد.

ابوالفضل همراه از بازی در نقش سردار شهید حاج‌قاسم سلیمانی می‌گوید

حضور در یک اربعین دیگر

احتمالا خیلی‌ها اولین بار ابوالفضل همراه را در فیلم «اخراجی‌ها» به کارگردانی مسعود ده‌نمکی دیدند که بازی جدی‌اش در تقابل با بامزگی‌های بازیگرانی چون اکبر عبدی، امین حیایی و ارژنگ امیرفضلی قصه را پیش می‌برد. همراه که رئیس فرهنگسرا هست، در رشته نمایش از دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شده است. او که علاوه بر بازیگری دستی در کارگردانی دارد، این شب‌ها در نقش سردار شهید حاج‌قاسم سلیمانی در نمایش بزرگ و میدانی ۴۱۰ روی صحنه می‌رود.

بازی در نقش شهید سلیمانی چطور اتفاق افتاد؟

اولین نکته این‌که بازی در نقش شهید حاج‌قاسم سلیمانی برای من سعادت بود اما از دو منظر می‌توان به این نقش و بازی نگاه کرد؛ یکی این‌که چه اتفاقی افتاد که این نقش برای من در نظر گرفته شد و دوم این‌که من چه حسی نسبت به این نقش دارم. حتما شنیدید که می‌گویند وقتی طرف می‌خواهد به زیارت برود، باید طلبیده شود. پیرو همین نگاه، بعضی از نقش‌ها هست که از دایره انتخاب شما خارج است و گاهی ممکن است در طول عمر بازیگر، یک بار سعادت ایفای آن نقش و شخصیت قهرمان ملی و قهرمان دینی نصیب او شود. همان‌طور که برای استاد داریوش ارجمند هم یک بار اتفاق افتاد که نقش مالک اشتر را بازی کند. همان یک بار تا آخر عمر و حتی زندگی بعدی ایشان کفایت می‌کند. بازی در نقش حاج‌قاسم هم جزو همین افتخارات است. آنهایی که از نزدیک مرا می‌شناسند، می‌دانند که شهید سلیمانی الگو و قهرمان همیشگی من بود. تعلقات بسیار زیادی به فضای دفاع‌مقدس و جبهه و جنگ دارم و از خانواده‌ای بودم که دو شهید تقدیم انقلاب کردند. به جز این علاقه زیادی به شهدا به‌ویژه شهدای بنام دارم و احترام زیادی برایشان قائل هستم. یکی از قهرمانان همیشگی زندگی من شخصیت حاج‌قاسم سلیمانی بود که چه در دوران جنگ و چه پ
میدان بود و همیشه در میدان‌های مجاهدت حضور
یکی از آرزوهایم این بود که ایشان را از نزدیک زیارت کنم و
بتوانم در نقش ایشان روی پرده سینما یا صفحه تلویزیو
ظاهر شوم. سال‌هاست که به این امید همراه چند تر
یادواره‌های شهدا کارهای نمایشی اجرا می‌کنم تا این رز
من شود. تا این‌که درنهایت این قرعه به نام من افتاد و آقا
این نقش را به من پیشنهاد دادند. زمانی که این نقش
شد، دو پیشنهاد جدی کاری در حوزه تلویزیون داشت
در تهران و دیگری در شهرستان بود. منتها این‌قدر پ
نقش حاج‌قاسم برایم جذاب و دلنشین بود که آن دو پی
تا بتوانم در این نمایش نقش‌آفرینی کنم. آقای زارعی
دیگری برای این نقش داشتند اما درنهایت حس کردند
دیگری این نقش را بازی کند. روزی آقای انوش معظمی،
قدیمی من که در این نمایش هم حضور دارند، به آقای
که ته‌چهره ابوالفضل همراه شباهت‌هایی با چهره
دارد. ضمن این‌که خودش هم شیفته حاج‌قاسم است

قاب

یک بدمن همیشگی

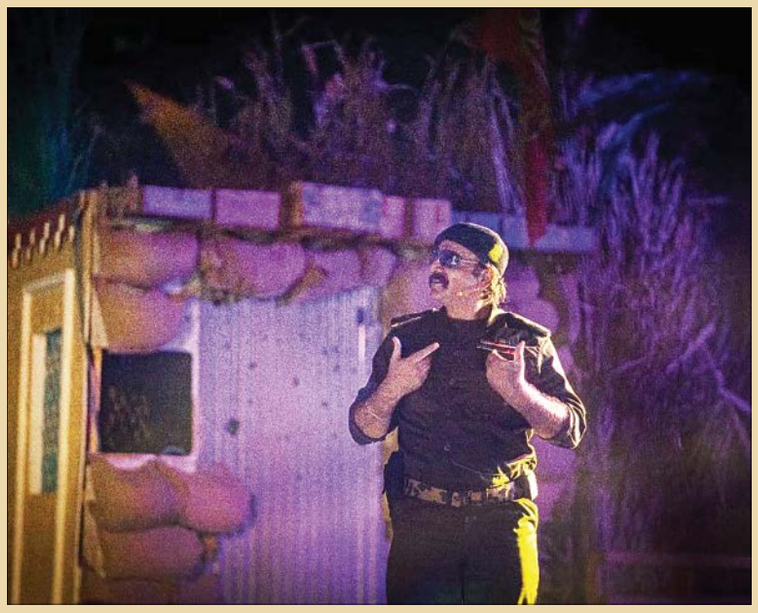

سینمای جنگی و دفاع مقدس از آغاز فعالیت در سال‌های اولیه دهه ۶۰ همیشه همراه با قهرمانان و فرماندهان و رزمندگان ایرانی، پر از ضدقهرمان‌های درست و حسابی هم بود. به جز بازیگران ناشناخته و کمترشناخته شده‌ای که در همه این سال‌ها نقش افسر بعثی عراقی را بازی کردند و چالش‌هایی اساسی برای قهرمان‌های ایرانی در فیلم‌ها ایجاد کردند و درنهایت بازنده درام شدند، بازیگران مطرح هم در چنین نقش‌های جذاب و پرچالشی درخشیدند، از مجید میرزاییان تا رضا صفایی پور.

انوش معظمی هم از مهم‌ترین نقش منفی‌های سال‌های اخیر است که در سینمایش ۴۱۰ نقش فرمانده بعثی را بازی می‌کند.

رویداد

یادبود شهدای دانش‌آموز در دومین فصل‌واره ایثار

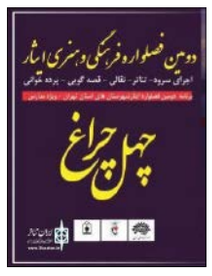

بخش «چهل‌چراغ» ویژه مدارس و به‌عنوان یادبود شهدای مظلوم دانش‌آموز اقدام تروریستی شاهچراغ در دومین فصل‌واره فرهنگی و هنری ایثار برگزار می‌شود.این بخش ویژه مدارس و در حوزه‌های سرود، تئاتر، نقالی، قصه‌گویی و پرده‌خوانی در شهرستان‌های استان تهران برگزار می‌شود.طبق برنامه‌ریزی انجام شده، امروز ۱۰آبان شهرستان ورامین، روز چهارشنبه ۱۱آبان شهرستان شهر قدس، روز شنبه ۱۴آبان شهرستان پرند، روز یکشنبه ۱۵ آبان شهرستان شهر ری، روز دوشنبه ۱۶ آبان شهرستان شهر جوادآباد و جلیل‌آباد، روز سه‌شنبه ۱۷ آبان شهرستان اسلامشهر و روز چهارشنبه ۱۸آبان شهرستان پاکدشت، میزبان اجراهای بخش چهل‌چراغ می‌شوند.

دومین فصل‌واره فرهنگی و هنری «ایثار» به دبیری عبدا... مرتضوی، مدیرکل بنیاد شهید و امور ایثارگران شهرستان‌های استان تهران که در فصل پاییز سال جاری برگزار می‌شود دارای بخش‌های سرود، نماآهنگ، تئاتر خیابانی و صحنه‌ای، قصه‌گویی، موشن‌گرافی، کمیک‌موشن، انیمیشن، طراحی پوستر و عکس است.

پیشکسوت

هوشنگ هیهاوند از بیمارستان مرخص شد

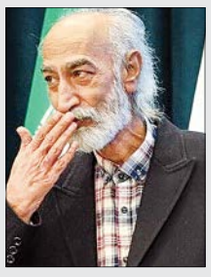

هوشنگ هیهاوند، کارگردان و بازیگر پیشکسوت تئاتر بعد از مساعد شدن حال جسمانی و با گذشت یک هفته از مراحل درمان از بیمارستان مرخص شد.

این بازیگر و کارگردان پیشکسوت تئاتر که روز دوشنبه (۲ آبان) به دلیل تشنج و بیهوشی در منزل شخصی‌اش راهی بیمارستان شد، بعد از ۴۸ ساعت از کما درآمد و خوشبختانه بعد از سپری کردن مراحل اولیه درمان و با تشخیص پزشکان متخصص معالج امروز (دوشنبه ۹آبان) مرخص شد.

هوشنگ هیهاوند، بازیگر باسابقه تئاتر متولد سال ۱۳۳۸ و کارشناس ارشد بازیگری و کارگردانی از دانشگاه تربیت مدرس است. وی فعالیت خود را از اوایل دهه ۵۰ در شهر مسجدسلیمان آغاز کرده و به عنوان بازیگر و کارگردان تئاتر مشغول به کار بوده است. به‌تازگی هوشنگ هیهاوند در بخش خیابانی جشنواره تئاتر مقاومت که در یزد برگزار شد، (ابتدای آبان ۱۴۰۱) مورد تقدیر قرار گرفت.